

AI, publikace a predátoři

Mgr. et Mgr. Lucie Racyn
Ústřední knihovna FF MU
27.11.2024

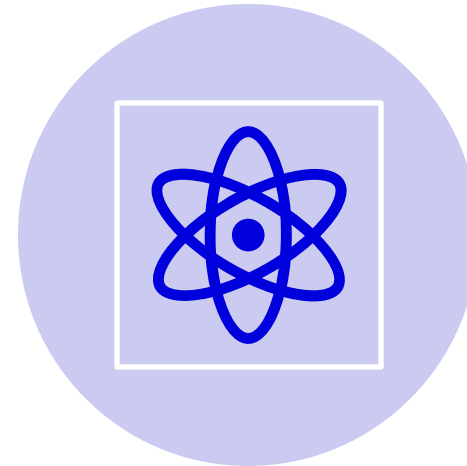
Moje práce v knihovně

- AI metodička 40 %
- Open Science metodička 40 %
- Knihovnice 20 %

Dnešní témata

AI

OPEN SCIENCE

Open Science

Jedná se o bezplatný a neomezený online přístup k těmto informacím s oprávněním k dalšímu využití obsahu prostřednictvím tzv. veřejných licencí.

Recenzované články ve vědecko-výzkumných časopisech a jejich rukopisné autorské verze

Konferenční příspěvky, monografie, sborníky, učebnice a publikace komentářového typu obsahující vědecké informace.

Velmi často povinná projektová podmínka pro získání podpory

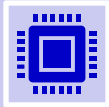
Open Science

Na co musíme myslet v této lekci

- APC poplatky
- Recenzní řízení
- Ukládání do repozitářů (archivace)
- Otevřená data

APC poplatky

APC - Article Processing Charge (tj. poplatek za publikování v časopisech Gold OA) je určen na pokrytí nákladů vydavatele spojených s publikováním článku v otevřeném časopise (jedná se o redakční náklady - recenzní řízení, redakční zpracování, zpřístupnění, archivace, infrastruktura).

Poplatek hradí pracoviště autora nebo mateřská instituce (katedra, fakulta, MU), nejčastěji z prostředků projektu nebo z prostředků podpory.

Výše poplatku se u jednotlivých časopisů/vydavatelů liší s ohledem na rozdílné náklady a prestiž časopisu. Do hry vstupují různé parametry a vlivy, jako je impakt faktor, selektivita časopisů (procento posouzených, ale odmítnutých článků), konkurence a politika vydavatele.

Průměrná cena se pohybuje kolem 3 000 EUR (rozmezí však může být široké - od několika set EUR až po více než 14 000 EUR). Konkrétní částky a další podmínky (např. včetně možnosti požádat o prominutí poplatku, žádosti o prominutí APC - např. zde) jsou uvedeny na webových stránkách časopisu nebo dotčeného vydavatele.

Recenzní řízení

- Posudky od dvou nebo více odborníků z oboru
- Doporučení k publikaci nebo zapracování změn

Ukládání do otevřených repozitářů

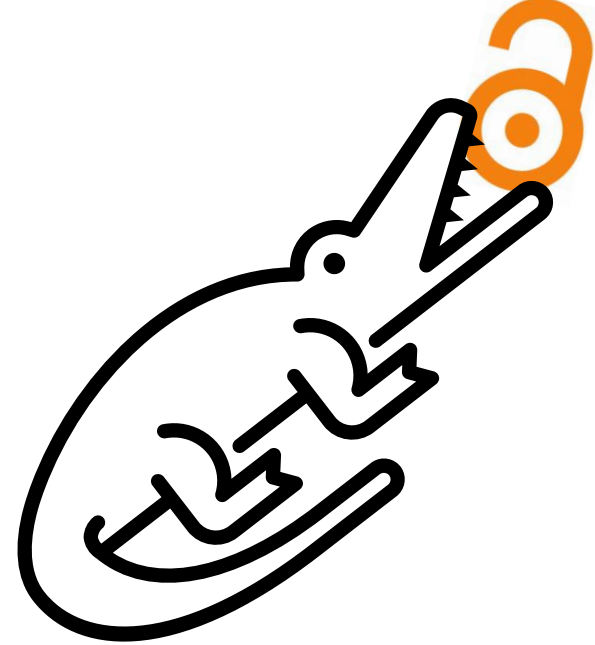
- Zálohování
- Volný přístup k publikacím
- Volný přístup k výzkumným datům

Otevřená a FAIR data

- Volně dostupná výzkumná data
- Očištěná, popsaná
- Ve formátech zpracovatelných volně dostupnými nástroji
- K využití v dalších výzkumech

Pochybné časopisy

- Takzvaný „Predátor“
- Časopisy zneužívající model OA pro zisk
- Po obdržení APC nedodávají to, co slíbily
- Dříve existovaly jednoznačně predátorské časopisy, ale těch postupně ubývá
- V současné době neexistuje jasná hranice
- Někteří velcí světoví vydavatelé mají obchodní model, jehož částí lze označit za predátorské

A kde je to AI?

Hádejte.

AI ve službách predátorů

- Lepší webový design
- Lepší obsah
- Automatizace procesů na pozadí publikování
- Generování obsahu
- Generování posudků
- Těžší posouzení, kdo je predátor
- Zneužívání veřejných výzkumných dat

Jak chytit predátora... do teď

- Zkontrolujte dostupné informace
 - ISSN, složení redakční rady, metriky, adresa...
- Podívejte se na vývoj časopisu od začátku do teď
- Otevřete časopis a podívejte se na jeho obsah
- Varovná znamení
 - Neexistující ISSN. Fiktivní členové redakční rady/členové redakční rady, kteří nevědí, že jsou členy...
 - Fiktivní metriky (vymyšlené, nepřesné)
 - Neexistující budova / sídlí v ní něco jiného
 - Chyby a překlepy v textu
 - Velký nárůst obsahu a pokles metrik
 - ...

Základní znaky predátorů

- Autoři a členové redakční dary
 - Není problém vygenerovat databázi a využívat stále stejné lidi
 - Generování profilů a webu k fiktivním osobám jako důkazy jejich existence a kvalifikace
- Kvalitně působící tematické "výzkumné" texty
 - Vytváření falešných nebo plagiovaných článků
 - Žádná vědecká hodnota, výzkum se neuskutečnil
- Automatizace recenzního procesu
 - Generování pozitivních recenzí
 - Urychlení procesů schvalování bez důkladného hodnocení
- Kopírování stylu webů kvalitních vydavatelů
 - Lepší, důvěryhodnější a funkčnější webový design

Ověření důvěryhodných časopisů po AI?

- Databáze a principy (portál ISSN, DOAJ, OASPA, COPE...)
- Ověřování adresy sídla
- Skutečné metriky
- Nekvalitní texty
- Využití datových sad, které spolu nesouvisí

Ověření důvěryhodných časopisů po AI?

- Databáze a principy (portál ISSN, DOAJ, OASPA, COPE...)
 - Ale co když podvede predátor s AI i je?
- Ověřování adresy sídla
 - Není spolehlivé, aktuální
- Skutečné metriky
 - Poslední dobou protesty proti kvantitativnímu měření kvality - nové metriky
- Nekvalitní texty
 - Lepší AI, lepší texty – experti nemohou posuzovat každý článek na potenciálně predátorském webu

Co ted'?

Proč vlastně vadí publikování v
predátorských časopisech?

Rizika

– Plýtvání financí

Rizika

- Plýtvání financí
- Podpora nevhodného systému publikování vědy

Rizika

- Plýtvání financí
- Podpora nevhodného systému publikování vědy

Rizika

- Plýtvání financí
- Podpora nevhodného systému publikování vědy
- Poškození vlastní kariéry

Rizika

- Plýtvání financí
- Podpora nevhodného systému publikování vědy
- Poškození vlastní kariéry
- Penalizace v žádostech o granty

Rizika

- Plýtvání financí
- Podpora nevhodného systému publikování vědy
- Poškození vlastní kariéry
- Penalizace v žádostech o granty
- Znemožnění kariérního postupu (habilitace)

Názory jako...

- "... když je AI reviewer, tak proč bych si taky kus textu nevygeneroval..."

Názory jako...

- "... když je AI reviewer, tak proč bych si taky kus textu nevygeneroval..."
- Nemáte někdy při studiu podobný pocit, když vyučující na hodnocení vaší práce využijí AI?

Ten problém ve vědě...

SEPTEMBER 3, 2024

SHARE   [DOWNLOAD PDF](#)

PEER REVIEWED

GPT-fabricated scientific papers on Google Scholar: Key features, spread, and implications for preempting evidence manipulation

Academic journals, archives, and repositories are seeing an increasing number of questionable research papers clearly produced using generative AI. They are often created with widely available, general-purpose AI applications, most likely ChatGPT, and mimic

...se může promítnout do bezpečnosti

HARVARD KENNEDY SCHOOL
Misinformation
Review

EXPLORE
our articles

SUBMIT
a manuscript

REVIEW
for us

ABOUT
the journal

SEPTEMBER 3, 2024

SHARE   [DOWNLOAD PDF](#)

PEER REVIEWED

GPT-fabricated scientific papers on Google Scholar: Key features, spread, and implications for preempting evidence manipulation

Academic journals, archives, and repositories are seeing an increasing number of questionable research papers clearly produced using generative AI. They are often created with widely available, general-purpose AI applications, most likely ChatGPT, and mimic

SEPTEMBER 3, 2024

SHARE   [DOWNLOAD PDF](#)

PEER REVIEWED

GPT-fabricated scientific papers on Google Scholar: Key features, spread, and implications for preempting evidence manipulation

Academic journals, archives, and repositories are seeing an increasing number of questionable research papers clearly produced using generative AI. They are often created with widely available, general-purpose AI applications, most likely ChatGPT, and mimic

Vygenerované studie čerpají z vygenerovaných studií

Academic journals, archives, and repositories are seeing an increasing number of questionable research papers clearly produced using generative AI. They are often created with widely available, general-purpose AI applications, most likely ChatGPT, and mimic scientific writing. Google Scholar easily locates and lists these questionable papers alongside reputable, quality-controlled research. Our analysis of a selection of questionable GPT-fabricated scientific papers found in Google Scholar shows that many are about applied, often controversial topics susceptible to disinformation: the environment, health, and computing. The resulting enhanced potential for malicious manipulation of society's evidence base, particularly in politically divisive domains, is a growing concern.

Co si myslíte?

- Vědec odvádí dobrou výzkumnou práci, ale nesprávně vyhodnocuje časopisy - má být penalizován?

Co si myslíte?

- Vědec odvádí dobrou výzkumnou práci, ale nesprávně vyhodnocuje časopisy - má být penalizován?
- Pracovní přehlcení akademiků - je tohle práce navíc, nebo jen součást práce moderního vědce?

Navrhňte řešení

Představte si, že pracujete na servisním pracovišti, které akademikům poskytuje podporu při poradenství ohledně predátorských časopisů. Jak byste se tomuto tématu věnovali? Fantazii se meze nekladou.

Co my děláme

- Školení o znacích a praktikách predátorů
- Šíření povědomí o predátorech a jejich praktikách
- Analýza časopisů, vydavatelů a nakladatelů na zakázku

Co ještě existuje

- Kontrolní seznamy se znaky predátorů
- [Nástroje AI proti predátorům \(s AI\)](#)

Prostor na debatu, otázky a opovědi

Děkuji za pozornost

Mgr. et Mgr. Lucie Racyn

S dotazy k tématu pište na lu.racyn@phil.muni.cz

Obrat'te se na nás na knihovna@phil.muni.cz

Více informací na webu knihovna.phil.muni.cz

Aktuální dění sledujte na facebook.com/knihovnaffmu

Jsme i na Instagramu instagram.com/knihovnaffmu